

Lekcja
o Funduszach
Europejskich 2

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Materiał pomocniczy dla nauczyciela

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Powstanie Unii Europejskiej

Wydarzenia, jakie miały miejsce podczas II wojny światowej, skłoniły państwa europejskie do zawiązania bliższej współpracy w celu **zapewnienia pokoju i ładu na kontynencie**. Dlatego powstała koncepcja utworzenia wspólnoty, która pomoże na nowo **odbudować porządek europejski**, a także pozwoli uniknąć podobnych konfliktów w przyszłości.

Unia Europejska

- Pierwszym krokiem do powstania Unii Europejskiej była koncepcja powołania Wspólnoty, zwana również Planem Schumana, z 9 maja 1950 r.
- Powołanie **Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali** nastąpiło na mocy Traktatu Paryskiego, podpisanego 18 kwietnia 1951 r. przez sześć państw europejskich – **Niemcy, Francję, Holandię, Luksemburg, Belgię oraz Włochy.**
- Formalne powstanie UE nastąpiło na mocy **Traktatu z Maastricht** w 1993 r., który podpisały: Belgia, Dania, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Wielka Brytania, Włochy. Traktat ten ustanowił Unię Europejską opartą na III filarach. Stolicą Unii stała się Bruksela.

Filary Unii Europejskiej

Integracja krajów, które podpisały Traktat z Maastricht, przebiegała w obrębie trzech filarów (model świątyni) :

- **Filar I** – Wspólnota Europejska (unia gospodarcza);
- **Filar II** – Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa (unia polityczna);
- **Filar III** – Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych (unia policyjno-sądownicza).

Od wejścia w życie traktatu lizbońskiego (1 grudnia 2009 r.) podział Unii Europejskiej na filary został zniesiony.

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Kraje Unii Europejskiej

Aktualnie Unię Europejską tworzy 27 państw.

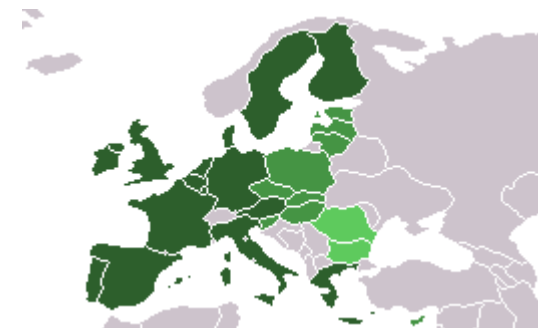
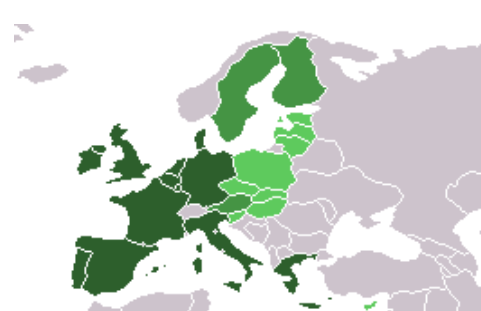
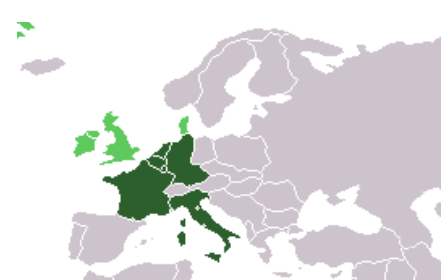

Źródło: <http://www.europarl.europa.eu>

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

W historii UE mówi się o pięciu rozszerzeniach, z których największe miało miejsce 1 maja 2004 r., gdy do wspólnoty dołączyło dziesięć państw: Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia i Węgry.

Symbole Unii Europejskiej

- **Flaga europejska**

Dwanaście złotych gwiazd na błękitnym tle – symbol jedności państw europejskich.

- **Hymn europejski**

Hymnem Unii Europejskiej stała się **Oda do Radości** – IV część IX Symfonii Ludwiga van Beethovena. Utwór nie ma słów.

- **Zjednoczona w różnorodności**

Hasło to jest mottem Unii Europejskiej.

Symbole Unii Europejskiej cd.

- **Euro**

Wspólna waluta europejska wprowadzona w miejsce walut krajowych. Jest prawnym środkiem płatniczym w 17 państwach tworzących strefę euro w Unii Europejskiej. Kolejne państwa przyjmą nową walutę, kiedy odpowiednio przygotują do tego swoje gospodarki.

- **Dzień Europy - 9 maja**

Dzień, który upamiętnia wydarzenia z 1950 roku. Wówczas powstała idea stworzenia Unii Europejskiej.

Polska w składzie Państw UE

Wejście Polski do Wspólnot Europejskich poprzedziły **negocjacje akcesyjne** – rozmowy prowadzone pomiędzy Polską a Unią. Miały one na celu dostosowanie ustawodawstwa polskiego z unijnym. Po sześciu latach negocjacji i długich staraniach Polska z dniem **1 maja 2004 r.** stała się pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej.

Uwaga! Według danych Komisji Europejskiej z lutego 2011 r. Polska jest liderem wykorzystania środków unijnych.

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Czym są Fundusze Europejskie i na jaki cel są przeznaczone?

Fundusze Europejskie są to środki pomocowe pochodzące z **budżetu Unii Europejskiej**. Dzięki funduszom państwa członkowskie mogą wspierać **rozwój gospodarczy i społeczny** w swoich krajach.

Lekcja

o Funduszach

Europejskich 2

Skąd pochodzą fundusze europejskie?

Środki, które tworzą budżet Unii Europejskiej, pochodzą ze **składek płaconych przez państwa członkowskie**. Wysokość składek zależy od poziomu rozwoju danego kraju – im państwo bogatsze, tym wyższe składki wpłaca do wspólnego budżetu. Kraje uboższe płacą niższe składki, a jednocześnie dostają więcej środków na swój rozwój z budżetu Unii Europejskiej.

Z jakich funduszy pomocowych możemy korzystać?

Fundusze strukturalne:

- Europejski Fundusz Społeczny (EFS),
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Fundusze rozwoju nie zaliczane do funduszy strukturalnych:

- Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW),
- Europejski Fundusz Rybacki (EFR).

Zostały one włączone odpowiednio do Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa UE.

Lekcja

o Funduszach

Europejskich 2

Programy Operacyjne

Programy Operacyjne definiują sposób, w jaki mają zostać rozdysponowane Fundusze Europejskie. Programy te są podzielone na tzw. **osie priorytetowe**, a te z kolei na **działania** i **poddziałania**.

Lekcja

o Funduszach

Europejskich 2

Programy Operacyjne na lata 2007-2013

- PO Kapitał Ludzki (PO KL)
- PO Innowacyjna Gospodarka (PO IG)
- PO Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ)
- PO Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW)
- PO Pomoc Techniczna (PO PT)
- PO Europejska Współpraca Terytorialna (PO EWT)
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) – po jednym dla każdego województwa
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)
- PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich (PO RYBY)

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Głównym celem tego programu jest rozwój infrastruktury (dróg, oczyszczalni, elektrowni), a jednocześnie troska o środowisko. Efektem ma być poprawa atrakcyjności inwestycyjnej oraz stanu środowiska i zdrowia mieszkańców przy zachowaniu tożsamości kulturowej.

Przykładowe cele programu Infrastruktura i Środowisko:

- poprawa jakości wody pitnej,
- budowa nowych oczyszczalni ścieków,
- poprawa jakości dróg i linii kolejowych,
- poprawa efektywności sieci energetycznej.

Program Infrastruktura i Środowisko finansuje projekty duże, realizowane na obszarze obejmującym więcej niż jedno województwo. Czasami będzie to oznaczać, że koszt projektu będzie sięgał aż 50 milionów euro.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Głównym celem tego programu jest rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa. Zostanie on osiągnięty m. in. przez:

- wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce,
- wsparcie współpracy nauki i biznesu,
- wsparcie innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP),
- dofinansowanie badań naukowych.

Program Innowacyjna Gospodarka dofinansowuje przedsiębiorstwa, instytucje otoczenia biznesu oraz jednostki naukowe, które chcą pomóc firmom we wdrażaniu najnowszych technologii.

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Celem strategicznym tego programu jest umożliwienie pełnego wykorzystania kapitału ludzkiego, czyli potencjału ludzi, zarówno jako indywidualnych osób, jak i członków społeczeństwa. Program Kapitał Ludzki koncentruje się na kwestiach:

- zatrudnienia,
- edukacji,
- aktywizacji zawodowej,
- integracji społecznej,
- sprawnej administracji publicznej.

Program Kapitał Ludzki dofinansowuje projekty miękkie, takie jak szkolenia, seminaria, programy rozwojowe, doradztwo. Kładzie on nacisk na doskonalenie umiejętności i zdobywanie nowej wiedzy.

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

PO Pomoc Techniczna

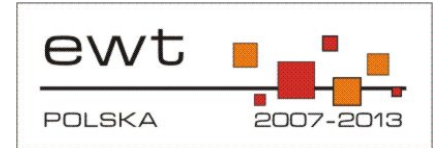

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Celem tego programu jest zapewnienie sprawnej realizacji założeń wydatkowania środków unijnych oraz zapewnienie kompetentnej, sprawnie działającej administracji wdrażającej Fundusze Europejskie. **Ten program powstał z myślą o tych, którzy są odpowiedzialni za przyznawanie dotacji unijnych w Polsce.** Są to m.in. Instytucje Zarządzające, Instytucje Wdrażające i Pośredniczące. To one przygotowują całą dokumentację, prowadzą nabory wniosków, sprawdzają wnioski i decydują, kto otrzyma dotację.

PO Europejska Współpraca Terytorialna

Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PO EWT) zostały stworzone w celu zarządzania środkami finansowymi, przeznaczonymi na współpracę transgraniczną, transnarodową i międzyregionalną. Wsparciem z PO EWT objęte mogą być jedynie projekty, w których uczestniczą partnerzy z co najmniej dwóch krajów europejskich, korzystający ze wspólnych instytucji obsługujących, finansujących i wdrażających dany projekt.

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Regionalny Program Operacyjny

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Oprócz programów operacyjnych funkcjonujących na poziomie krajowym w ramach Narodowej Strategii Spójności istnieją także programy operacyjne dla każdego województwa, a zatem jest ich szesnaście. Inwestycje w tych programach muszą być realizowane na terenie danego województwa. W ramach tych programów można sfinansować inwestycje związane ze zdrowiem, edukacją, rozwojem miast, turystyką, społeczeństwem informacyjnym, promocją regionu.

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

PROW jest programem stworzonym do zarządzania środkami finansowymi przeznaczonymi na wsparcie rozwoju obszarów wiejskich pod kątem poprawy konkurencyjności sektora rolnego i leśnego, poprawy środowiska naturalnego i obszarów wiejskich, poprawy jakości życia na obszarach wiejskich i różnicowania gospodarki wiejskiej, wdrażania strategii rozwoju, współpracy i aktywizacji społeczności lokalnych na obszarach wiejskich.

Lekcja

o Funduszach

Europejskich 2

PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich

Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich” (PO RYBY) to środki na zachowanie równowagi pomiędzy zasobami morskimi oraz śródlądowymi a zdolnością połowową polskiej floty rybackiej. Do inicjatyw wspieranych przez PO RYBY należą m.in. adaptacja i modernizacja statków, wspieranie hodowli i rybołówstwa śródlądowego, podniesienie standardów portów i zakładów przetwórstwa rybnego oraz aktywizacja lokalnych społeczności.

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej

ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Program został stworzony, aby przyspieszyć tempo rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Sposobem na przyspieszenie rozwoju gospodarczego ma być finansowa pomoc dla instytucji i firm, które chcą rozwijać działalność na terenach pięciu województw Polski Wschodniej. Część środków została też przeznaczona na projekty dotyczące rozwoju turystyki. Mogą to być przedsięwzięcia przedstawiające Polskę Wschodnią jako miejsce aktywnego wypoczynku albo budowa ponadregionalnej trasy rowerowej.

Program wspiera też rozwój społeczny. Dlatego jego ważnym elementem jest rozwój uczelni, rozwój komunikacji miejskiej oraz budowa dróg, a także zapewnienie dostępu do szybkiego Internetu instytucjom publicznym, przedsiębiorcom i mieszkańcom.

Województwa objęte programem Rozwój Polski Wschodniej

Program Rozwój Polski Wschodniej skierowany jest do pięciu województw. Są to:

- lubelskie,
- podkarpackie,
- podlaskie,
- świętokrzyskie,
- warmińsko-mazurskie.

Dlaczego Polska Wschodnia?

Województwa położone we wschodniej części Polski rozwijają się dużo wolniej niż pozostałe. PKB (Produkt Krajowy Brutto) tych regionów w 2002 roku był najniższy w całej Unii. Stąd powstał pomysł utworzenia Programu, który zmniejszy **dysproporcje rozwojowe** pomiędzy nimi.

Na jakie działania możemy otrzymać wsparcie w ramach Programu Rozwój Polski Wschodniej?

PO RPW finansuje:

- rozbudowę i wyposażenie uczelni,
- tworzenie parków technologicznych i terenów inwestycyjnych,
- budowę ponadregionalnej sieci Internetu szerokopasmowego,
- rozwój miast (transport miejski, centra kongresowe),
- budowę dróg i obwodnic,
- promocję gospodarczą i turystyczną regionu (trasy rowerowe).

Lekcja
o Funduszach
Europejskich 2

Przykłady projektów PO RPW

Województwo LUBELSKIE

Tytuł projektu: „*Utworzenie Puławskiego Parku Naukowo-Technologicznego*”

Lekcja
o Funduszach
Europejskich 2

Przykłady projektów PO RPW cd.

Województwo PODKARPACKIE

Tytuł projektu: „*Regionalne Centrum Dydaktyczno-Konferencyjne i Biblioteczno-Administracyjne Politechniki Rzeszowskiej*”

Źródło:
<http://rcdkiba.prz.edu.pl>,
fot. Przemysław Kułaga

Przykłady projektów PO RPW cd.

Województwo PODLASKIE

Tytuł projektu: *„Utworzenie bazy aparaturowej na rzecz Centrum Badań Innowacyjnych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku”*

*Na zdjęciu: Nowy spektrometr absorpcji atomowej.
Pozwala on na oznaczenie (czyli identyfikowanie obecności)
pierwiastków chemicznych, przede wszystkim metali,
w próbkach ciekłych, stałych i gazowych.
Źródło: <http://cbi.umb.edu.pl/galeria>*

Lekcja
o Funduszach
Europejskich 2

Przykłady projektów PO RPW cd.

Województwo ŚWIĘTOKRZYSKIE

Tytuł projektu: „*Rozwój systemu komunikacji publicznej w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym*”

Lekcja
o Funduszach
Europejskich 2

Przykłady projektów PO RPW cd.

Województwo WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Tytuł projektu: „*Budowa zachodniej obwodnicy Mrągowa*”

Lekcja

o Funduszach

Europejskich 2

Obowiązki Beneficjentów realizujących projekty finansowane z funduszy UE

Każdy beneficjent w czasie realizacji i po zrealizowaniu projektu ma obowiązek umieszczenia informacji o otrzymanym dofinansowaniu ze środków unijnych – są to tablice informacyjne i pamiątkowe z logo Programu, w ramach którego otrzymał dofinansowanie i emblematem Unii Europejskiej.

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Obowiązki Beneficjentów realizujących projekty finansowane z funduszy UE cd.

Przykłady:

Oznakowanie pojazdu z woj. świętokrzyskiego – naklejka na szybie autobusu

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Obowiązki Beneficjentów realizujących projekty finansowane z funduszy UE cd.

Tablica informacyjna. Przykład z woj. podkarpackiego

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

Obowiązki Beneficjentów realizujących projekty finansowane z funduszy UE cd.

Tablica informacyjna. Przykład z woj. lubelskiego

Lekcja

o Funduszach

Europejskich 2

Więcej informacji o UE znajdziesz na stronach internetowych:

<http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>

<http://www.euroman.gov.pl/strona-glowna/>

<http://www.polskawschodnia.gov.pl/>

Broszura Panorama Unii Europejskiej:

http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/79/pl.pdf

Lekcja o Funduszach Europejskich 2

KONIEC

**ROZWÓJ
POLSKI WSCHODNIEJ**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

